

Dieblit, denne ophører at være Tanke og faar et synligt Udtryk, gaar den over til at være alle deres Eiendom, som optager Tanken i sig. Dette Eiendomsbegreb er derfor ogsaa i Motiverne til Lovforslaget forladt som Fundament for Eneretten. Derimod er det, hvad jeg ganske maa billige, naar man i det Hele vil forsvare Patentets Meddelelse, rigtig sagt, at man kun kan forsvare Eneretten til Opfindelsen ved Hensynet til det formentlig Retfærdige og Billige i at stifte Opfinderen en Løn for sin Opfindelse, og der er i saa Henseende henvisst til den Analogi, som skal ligge i, at der gives Beskyttelse for literære og kunstneriske Frembringelser. Hvorvidt det nu kan siges at være retfærdigt eller billigt, at der gives Opfinderen en Beskyttelse, som forhindrer Andre fra at benytte den Tanke, der er udtrykt i den opfundne Gjenstand, turde dog være meget tvivlsomt; i det Mindste anerkjender jeg ikke, at Staten i det Hele har noget at gjøre med at skaffe den private Arbejder Løn for sit Arbejde, det maa være overladt til Arbejderen selv. Den, der frembringer en nyttig Opfindelse, maa selv skaffe sig den Fordel, som denne Opfindelse kan bringe ham, og jeg kan ikke se, at Staten i den Henseende har nogen Forpligtelse over for ham. Det er desuden vist, at den Beskyttelse, som gives Opfinderen, aldrig gives uden paa alle Andres Beføining. Analogien fra den literære og kunstneriske Eiendomsret — om man kan bruge det Udtryk — passer heller ikke; der er den meget væsentlige Forskjel, at medens enhver literær Frembringelse er et endeligt afsluttet helt Værk af en ganske individuel Karakter, der nødvendig adskiller den fra enhver anden lignende Frembringelse, saa er den individuelle Karakter aldeles ikke tilstede med Hensyn til den industrielle Frembringelse. Det er vist, at hvilken som helst literær Frembringelse ikke kan være gjort forud af nogen Anden, og det kan ogsaa med Bestemthed siges, at ingen Anden senere vil kunne frembringe noget lignende det Samme uden ad den mekaniske Vej, hvad der ikke her kan komme i Betragtning. Men den industrielle Opfindelse kan være gjort forud og vil kunne gjøres senere af Hundrede Andre. Dernæst har den enkelte industrielle Frembringelse paa ingen Maade noget Individuelt eller nogen afsluttet Bestemthed, den er hvertimod næsten altid — ja, man kan vistnok her uden Betænkning udelade Ordet „næsten“ — den er altid en Overgangsform for noget Egenende, mere Fuldkomment og Bedre, et Led i en lang Rækkefølge, hvor det ene Led slutter sig til og udgaar af det andet. Det forekommer mig derfor, at der er en meget væsentlig Forskjel mellem den saakaldte literære Eiendomsret og den saakaldte Eiendomsret til industrielle Opfindelser. Det er imidlertid som sagt heller ikke Eiendomsbegrebet, der anføres til Forsvar for, at Staten vil give Monopoler paa dette Gæbet. Grunden er vel egentlig

den, som der ogsaa er hentydet til i Motiverne, at det skal være saavel i det Almene, som i de Privates Interesse, at saadan Beskyttelse gives. Hvad de Privates Interesse angaar, har jeg alt yttret, at Staten formentlig ikke har nogen Forpligtelse til at sørge for den, og hvad det Almenes Interesse angaar, synes det at være klart, at Almenheden netop staar sig bedst ved paa den billigste Maade at komme i Besiddelse af alle nye Opfindelser. Der er kun det Spørgsmaal tilbage, om det under vore nuværende Forhold kunde tænkes, at Opfindelser, som vare gjorte, ikke skulde blive bragte frem af Opfinderen uden ved Hjælp af Patentet; men i den Henseende tror jeg virkelig ikke, at man behøver at være nogensomhelst Betyrning. Det vil jo ligge i Opfinderens egen Interesse at bringe sin Opfindelse frem paa et saa stort Marked som muligt med Undtagelse af de Tilfælde, hvor Opfinderen finder sig bedre tjent med at hemmeligholde Opfindelsen, men i de Tilfælde vilde han heller ikke lade sig lede til at lade Opfindelsen blive frugtbringende for Almenheden derved, at Patent gaves. Det er jo heller ikke paa nogen Maade — i alt Fald kan der da ikke derfor søres noget Bevis — Hensynet til Patents Meddelelse, som i det Hele har fremkaldt de store og vigtigere Opfindelser. Det har vist ligget langt fra de mange Videnskabsmænd, som de allerstørste Opfindelser skyldes, at tage Hensyn til den Fordel, som disse Opfindelser kunne bringe dem, og saaledes som Nutiden har udviklet sig, vil det være overordentlig vanskeligt, at Nogen vil kunne bevare en Opfindelse for sig selv. I det Dieblit, Tanken derom bliver fremfat, vil den strax baade hist og her blive grebet og benyttet, og det sædvanlig med stor Hurtighed. At der ikke som Betingelse for at fremkalde Opfindelser behøves nogen Beskyttelse, derpaa, forekommer det mig, at Schweiz giver et stort og nyttigt Exempel. I Schweiz har man, som bekendt, ikke nogensinde havt nogen Patentlovgivning; der meddeles Ingen Patent, og der turde dog vel være saa Lande, hvor Opfindelserne navnlig i de Industrigrene, hvori Schweiz særlig udmærker sig, ere saa hyppige, saa dagligdags og tilbels af en saa overordentlig Betydning for Industriens Udvikling som netop i Schweiz. Directionen for „Polytechnicum“ har ogsaa offentlig udtalt, at Grunden til den Blomstring, hvori Industrien befinder sig i Schweiz, netop turde være den, at der ikke gives nogensomhelst Monopol paa Opfindelser. Jeg yttrede før, at jeg antog, at som oftest vare de Opfindelser de mest lønnende, som bleve hemmeligholdte af Opfinderne, og jeg tænker derved navnlig paa de hyppige Opfindelser, der ske i Fabrikvæsenet. Den store Konkurrence, som der finder Sted, nøder Alle til at have for Øie at søge at fremkalde nye Metoder, nye Fremgangsmaader, for paa den letteste og hurtigste Maade at tilveiebringe Fabrikatet; men netop denne Konkurrence, som der finder Sted, tvinger igjen Bedkom-